

Rolnummer 7056
Arrest nr. 82/2020 van 4 juni 2020

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 38, §§ 6 en 8, van de wet van 16 maart 1968 « betreffende de politie over het wegverkeer », gesteld door de Correctionele Rechtbank Luik, afdeling Verviers.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters F. Daoût en A. Alen, en de rechters L. Lavrysen, J.-P. Moerman, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, T. Giet, R. Leysen, J. Moerman en M. Pâques, bijgestaan door de griffier F. Meerssaut, onder voorzitterschap van voorzitter F. Daoût,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 25 oktober 2018, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 22 november 2018, heeft de Correctionele Rechtbank Luik, afdeling Verviers, de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 38, § 6, zoals ingevoegd in de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer bij de wet van 9 maart 2014 en vervolgens gewijzigd bij artikel 11 van de wet van 6 maart 2018 ter verbetering van de verkeersveiligheid en bij artikel 2 van de wet van 2 september 2018 tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wat de verbeurdverklaring en immobilisering van voertuigen betreft, in samenhang gelezen met artikel 38, § 8, van diezelfde wet, zoals ingevoegd bij de wet van 6 maart 2018, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 191 van de Grondwet, in zoverre het, voor de in de zin van die bepaling recidiverende vervallenverklaarden die voldoen aan de voorwaarden om een Belgisch rijbewijs te kunnen verkrijgen, het herstel van het recht tot sturen afhankelijk stelt van het slagen voor de vier examens en onderzoeken, terwijl het de in de zin van die bepaling recidiverende vervallenverklaarden die niet voldoen aan de voorwaarden om een Belgisch rijbewijs te kunnen verkrijgen, van die verplichting vrijstelt ? ».

De Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. E. Jacobowitz, advocaat bij de balie te Brussel, heeft een memorie ingediend.

Bij beschikking van 29 januari 2020 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers J.-P. Moerman en J. Moerman te hebben gehoord, beslist :

- dat de zaak in staat van wijzen is,
- de Ministerraad uit te nodigen, in een uiterlijk op 28 februari 2020 in te dienen aanvullende memorie, te antwoorden op de volgende vragen :

« - Bestaat er een regel die een persoon die, met toepassing van artikel 38, § 6, eerste lid, van de wet van 16 maart 1968 ‘ betreffende de politie over het wegverkeer ’, is veroordeeld tot een verval van het recht tot sturen, maar die, met toepassing van artikel 38, § 8, 1°, van dezelfde wet, is vrijgesteld van de examens en onderzoeken bedoeld in artikel 38, § 3, van dezelfde wet, belet om opnieuw een voertuig op het grondgebied van België te besturen wanneer de periode van het verval is verstreken ?

- Verplicht het Verdrag inzake het wegverkeer, ondertekend te Wenen op 8 november 1968, en inzonderheid artikel 42 ervan, het Koninkrijk België ertoe de in artikel 38, § 8, 1°, van de wet van 16 maart 1968 ‘ betreffende de politie over het wegverkeer ’ bedoelde personen vrij te stellen van de zogeheten herstelexamens en -onderzoeken bedoeld in artikel 38, § 3, van dezelfde wet bij toepassing van artikel 38, § 6, eerste lid, van die wet ? Zou hetzelfde Verdrag het Koninkrijk België toelaten om van die personen te eisen dat zij voor die examens en onderzoeken slagen in dezelfde omstandigheden ?

- Welke zijn de bepalingen die de wetgevende macht of de uitvoerende macht heeft aangenomen die de regels bepalen waarnaar de minister verwijst in de parlementaire voorbereiding van artikel 11, 7°, van de wet van 6 maart 2018 ‘ ter verbetering van de verkeersveiligheid ’ (*Parl. St.*, Kamer, 2017-2018, DOC 54-2868/001, p. 25; *ibid.*, DOC 54-2868/003, p. 10) en die van toepassing zijn op alle in artikel 38, § 8, 1°, van de wet van 16 maart 1968 bedoelde personen ? Wat is inzonderheid ‘ een “ voorwaardelijk ” Belgisch rijbewijs ’ waarvan in die parlementaire voorbereiding sprake is ? »,

- dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij de Ministerraad binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en

- dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 4 maart 2020 en de zaak in beraad zal worden genomen.

De Ministerraad heeft een aanvullende memorie ingediend.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 4 maart 2020 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

Bij een vonnis gewezen op 3 november 2015 veroordeelt de Politierechtbank Luik, afdeling Luik, J.B. wegens het plegen van een van de misdrijven bedoeld in artikel 38, § 6, eerste lid, van de wet van 16 maart 1968 « betreffende de politie over het wegverkeer » (hierna : de wet van 16 maart 1968).

Op 8 mei 2017 pleegt J.B., van Belgische nationaliteit en in België gedomicilieerd, opnieuw een soortgelijk misdrijf. Bij een op 20 december 2017 gewezen vonnis veroordeelt de Politierechtbank Luik, afdeling Verviers, J.B. voor dat nieuwe misdrijf, spreekt zij het verval van het recht tot sturen van een motorvoertuig uit met toepassing van artikel 38, § 6, eerste lid, van de wet van 16 maart 1968 en stelt zij, nog steeds met toepassing van die bepaling, haar herstel in dat recht afhankelijk van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in artikel 38, § 3, van de wet van 16 maart 1968.

Na hoger beroep te hebben ingesteld tegen het vonnis van 20 december 2017 voert J.B. voor de Correctionele Rechtbank te Luik, afdeling Verviers, aan dat artikel 38, § 8, 1°, van de wet van 16 maart 1968, door de personen wier recht tot sturen vervallen is verklaard met toepassing van artikel 38, § 6, eerste lid, van dezelfde wet en die niet voldoen aan de voorwaarden die de Koning heeft vastgesteld om een Belgisch rijbewijs te kunnen verkrijgen, van de voormelde examens en onderzoeken vrij te stellen, een discriminerend verschil in behandeling invoert tussen die personen en diegenen die, zoals zij, aan die voorwaarden voldoen en dus ertoe kunnen worden gehouden voor die vier examens en onderzoeken te slagen teneinde in hun recht tot sturen te worden hersteld. De Rechtbank beslist derhalve aan het Hof de hiervoor weergegeven prejudiciële vraag te stellen.

III. *In rechte*

- A -

A.1. De Ministerraad is van mening dat de prejudiciële vraag dient te worden geherformuleerd, waarbij de verwijzing naar artikel 191 van de Grondwet wordt geschrapt.

Hij zet uiteen dat het Hof, door die verwijzing, wordt verzocht zich uit te spreken over een verschil in behandeling tussen de Belgen en de vreemdelingen, terwijl de in het geding zijnde bepalingen die twee categorieën van personen niet verschillend behandelen. De Ministerraad haalt artikel 3 van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 « betreffende het rijbewijs » (hierna : het koninklijk besluit van 23 maart 1998) aan en merkt op dat, in tegenstelling tot wat de prejudiciële vraag laat uitschijnen, het verkrijgen van een Belgisch rijbewijs niet is voorbehouden aan de Belgen en dat talrijke vreemdelingen voldoen aan de voorwaarden om een dergelijk rijbewijs te verkrijgen, daar zij op het nationaal grondgebied verblijven.

A.2.1. Vervolgens zet de Ministerraad uiteen dat de prejudiciële vraag, in zoverre daarin het Hof wordt verzocht zich uit te spreken over de naleving van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk gelezen, ontkennend dient te worden beantwoord.

A.2.2. Allereerst leidt hij uit de parlementaire voorbereiding van artikel 11 van de wet van 6 maart 2018 « ter verbetering van de verkeersveiligheid », dat de in het geding zijnde bepalingen van de wet van 16 maart 1968 heeft gewijzigd of ingevoegd, af dat de situatie van de personen wier recht tot sturen vervallen is verklaard en die niet voldoen aan de voorwaarden om een Belgisch rijbewijs te verkrijgen zoals bepaald bij het koninklijk besluit van 23 maart 1998, niet vergelijkbaar is met de situatie van de personen van wie dat recht vervallen is verklaard en die aan die voorwaarden voldoen.

De Ministerraad merkt op dat die laatstgenoemden, wanneer zij slagen voor de voormelde examens en onderzoeken, opnieuw een Belgisch rijbewijs zullen kunnen verkrijgen, terwijl de eerstgenoemden die mogelijkheid niet hebben en, door middel van hun buitenlands rijbewijs, het nationaal grondgebied zullen moeten verlaten op het ogenblik en volgens de reisweg die door het openbaar ministerie zijn vastgelegd.

A.2.3. Ten tweede is de Ministerraad van mening dat, zelfs in de veronderstelling dat de twee voormelde categorieën van personen zich in vergelijkbare situaties bevinden, het verschil in behandeling dat de in het geding zijnde bepalingen invoeren, berust op een objectieve en redelijke verantwoording gelet op het nagestreefde doel.

Hij haalt onder meer de arresten van het Hof nrs. 168/2016 en 76/2017 aan en herinnert eraan dat de verplichting, ten aanzien van de persoon wiens recht tot sturen vervallen is verklaard met toepassing van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968, om te slagen voor de vier examens en onderzoeken, tegemoetkomt aan de zorg om het aantal verkeersongevallen op de weg te verminderen en een preventieve veiligheidsmaatregel vormt die, in het algemeen belang, ertoe strekt het besturen van een motorvoertuig voor te behouden aan de personen die hebben aangetoond geschikt te zijn om op een veilige manier aan het wegverkeer deel te nemen.

De Ministerraad is van mening dat het derhalve redelijk is de personen die, daar zij niet voldoen aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een Belgisch rijbewijs, niet meer zullen kunnen deelnemen aan het wegverkeer op het Belgisch grondgebied, maar die, op het einde van hun periode van het verval van het recht tot sturen, uitsluitend de toestemming zullen hebben om, in het bezit van hun buitenlands rijbewijs, een voertuig te besturen teneinde dat grondgebied te verlaten op een ogenblik en volgens een reisweg die door de overheid aan hen zijn meegedeeld, niet ertoe te verplichten voor die examens en onderzoeken te slagen. De Ministerraad onderstreept daarentegen dat de verplichting, voor de personen die voldoen aan de voorwaarden om een Belgisch rijbewijs te verkrijgen, om voor die examens en onderzoeken te slagen, duidelijk evenredig blijkt met het door die veiligheidsmaatregel nagestreefde doel.

A.3. In ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat de prejudiciële vraag uitsluitend bevestigend dient te worden beantwoord in zoverre artikel 38, § 8, 1°, van de wet van 16 maart 1968 de daarin beoogde personen wier recht tot sturen vervallen is verklaard met toepassing van artikel 38, § 6, eerste lid, van dezelfde wet, toelaat om in het recht tot sturen te worden hersteld zonder vooraf te zijn geslaagd voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in artikel 38, § 3, eerste lid, van dezelfde wet.

De Ministerraad merkt daaromtrent op dat de verplichting om voor die examens en onderzoeken te slagen, een gewettigd doel van algemeen belang nastreeft en dat het Hof, bij zijn arrest nr. 137/2018 van 11 oktober 2018, eraan heeft herinnerd dat die verplichting een preventieve veiligheidsmaatregel vormt die met name ertoe strekt de verkeersveiligheid te waarborgen. Hij voegt eraan toe dat die maatregel tot doel heeft de maatschappij te beschermen tegen het onverantwoordelijke gedrag van sommige bestuurders in het wegverkeer.

A.4. Op de eerste vraag die het Hof heeft gesteld in zijn beschikking van 29 januari 2020, antwoordt de Ministerraad dat er geen enkele regel bestaat die een persoon die is veroordeeld tot een verval van het recht tot sturen met toepassing van artikel 38, § 6, eerste lid, van de wet van 16 maart 1968, maar die werd vrijgesteld van de examens en onderzoeken bedoeld in artikel 38, § 3, van dezelfde wet met toepassing van artikel 38, § 8, 1°, ervan, verbiedt om op het Belgische grondgebied opnieuw een voertuig te besturen na afloop van de periode van verval.

Hij voegt niettemin eraan toe dat die persoon in principe, op grond van zijn buitenlands rijbewijs, niet lang meer zal kunnen rijden op het Belgische grondgebied omdat personen die in België zijn ingeschreven en er hun « gewone verblijfplaats » hebben, met toepassing van artikel 3, § 1, 1°, en § 2, van het koninklijk besluit van 23 maart 1998, over een Belgisch of een Europees rijbewijs moeten beschikken.

A.5. Op de tweede en de derde vraag (tweede streepje) van het Hof antwoordt de Ministerraad dat het Verdrag inzake het wegverkeer, ondertekend te Wenen op 8 november 1968, het Koninkrijk België niet verplicht om de persoon bedoeld in artikel 38, § 8, 1°, van de wet van 16 maart 1968 vrij te stellen van de examens en onderzoeken waarin artikel 38, § 3, van dezelfde wet voorziet, en dat dit Verdrag evenmin verbiedt om, van een persoon wiens recht tot sturen vervallen is verklaard met toepassing van artikel 38, § 6, eerste lid, van de wet van 16 maart 1968, te eisen dat hij voor die examens en onderzoeken slaagt alvorens opnieuw een voertuig te mogen besturen op het grondgebied waarop de overtreding die ten grondslag ligt aan het verval is begaan.

A.6. Op de vierde en de vijfde vraag (derde streepje) van het Hof antwoordt de Ministerraad dat de voorwaarden bedoeld in artikel 38, § 8, 1°, van de wet van 16 maart 1968 geformuleerd zijn in artikel 3, § 1, van het koninklijk besluit van 23 maart 1998, dat de uitvoeringsmaatregelen van artikel 38 van die wet geformuleerd zijn in de artikelen 67 en volgende van hetzelfde besluit en dat uit de artikelen 17, § 4, vierde lid, en 69, § 9, van dat besluit (ingevoegd bij een koninklijk besluit van 11 januari 2019 « tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs ») en uit een omzendbrief van 24 juli 2019 blijkt dat het « voorwaardelijk rijbewijs » een rijbewijs is dat wordt afgegeven voor een bepaalde duur wanneer het rijgeschiktheidsattest dat is afgegeven na het geneeskundig of psychologisch onderzoek in het kader van het herstel van het recht tot sturen, beperkt is in de tijd. De Ministerraad voegt eraan toe dat, na afloop van het geneeskundig of psychologisch onderzoek dat opnieuw moet worden verricht bij het verstrijken van het voorwaardelijk rijbewijs, het rijbewijs alleen mag worden teruggegeven zonder voorwaarden of beperkingen indien een rijgeschiktheidsattest zonder voorbehoud wordt afgegeven.

- B -

B.1.1. Artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 « betreffende de politie over het wegverkeer » (hierna : de wet van 16 maart 1968) bepaalde, vóór de wijziging ervan bij artikel 2, 1°, van de wet van 8 mei 2019 « tot wijziging van de op 16 maart 1968 gecoördineerde wet betreffende de politie over het wegverkeer en tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering » :

« De rechter moet het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig van ten minste drie maanden uitspreken en het herstel van het recht tot sturen afhankelijk maken van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in § 3, eerste lid, wanneer de schuldige, na een veroordeling met toepassing van de artikelen 29, § 1, eerste lid, 29, § 3, derde lid, 30, §§ 1, 2 en 3, 33, §§ 1 en 2, 34, § 2, 35, 37, 37*bis*, § 1, 48, 62*bis* of artikel 22 van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, één van deze bepalingen binnen drie jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan, opnieuw overtreedt.

In geval van herhaling binnen drie jaar na een veroordeling waarin toepassing is gemaakt van het eerste lid, en die in kracht van gewijsde is gegaan voor één van de in het eerste lid bedoelde overtredingen, bedraagt het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig ten minste zes maanden en is het herstel van het recht tot sturen afhankelijk van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in § 3, eerste lid.

In geval van nieuwe herhaling binnen drie jaar na een veroordeling waarin toepassing is gemaakt van het tweede lid of dit lid, en die in kracht van gewijsde is gegaan voor één van de in het eerste lid bedoelde overtredingen, bedraagt het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig ten minste negen maanden en is het herstel van het recht tot sturen afhankelijk van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in § 3, eerste lid ».

B.1.2. De vier examens en onderzoeken vermeld in artikel 38, § 3, eerste lid, van de wet van 16 maart 1968 zijn het « theoretisch examen », het « praktisch examen », het « geneeskundig onderzoek » en het « psychologisch onderzoek ».

B.2.1. Artikel 38, § 8, van de wet van 16 maart 1968, ingevoegd bij artikel 11, 7°, van de wet van 6 maart 2018 « ter verbetering van de verkeersveiligheid », bepaalt :

« De examens en onderzoeken waarvan het herstel in het recht tot sturen afhankelijk wordt gemaakt, bedoeld in dit artikel, zijn niet van toepassing in de volgende gevallen :

1° indien de vervallenverklaarde niet voldoet aan de door de Koning bepaalde voorwaarden om een Belgisch rijbewijs te kunnen verkrijgen;

2° wanneer een levenslang verval van het recht tot sturen als straf is uitgesproken ».

B.2.2. De voorwaarden voor de verkrijging van een Belgisch rijbewijs zijn bepaald in artikel 3, § 1, van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 « betreffende het rijbewijs » (hierna : het koninklijk besluit van 23 maart 1998).

B.3. Uit de motieven van de verwijzingsbeslissing blijkt dat het Hof wordt verzocht de bestaanbaarheid na te gaan van artikel 38, § 8, 1°, van de wet van 16 maart 1968 met de artikelen 10 en 11, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 191, van de Grondwet, in zoverre die wetsbepaling een discriminerend verschil in behandeling zou doen ontstaan tussen twee categorieën van personen die zich bevinden in de situatie van herhaling zoals beschreven in artikel 38, § 6, eerste lid, van dezelfde wet, in de hiervoor aangehaalde versie ervan.

B.4.1. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet hebben een algemene draagwijdte. Zij verbieden elke discriminatie, ongeacht de oorsprong ervan : de grondwettelijke regels van de gelijkheid en van de niet-discriminatie zijn toepasselijk ten aanzien van alle rechten en alle vrijheden.

B.4.2. Artikel 191 van de Grondwet bepaalt :

« Iedere vreemdeling die zich op het grondgebied van België bevindt, geniet de bescherming verleend aan personen en aan goederen, behoudens de bij de wet gestelde uitzonderingen ».

B.4.3. Artikel 191 van de Grondwet kan enkel geschonden zijn in zoverre de in het geding zijnde bepaling een verschil in behandeling zou instellen tussen bepaalde vreemdelingen en de Belgen.

B.5.1. Het verkrijgen van het « Belgisch rijbewijs » - waarnaar de in het geding zijnde bepaling verwijst – is niet voorbehouden aan de Belgen. Ook mogen dezen een motorvoertuig op de openbare weg besturen wanneer zij houder zijn van een buitenlands rijbewijs (artikel 21, eerste lid, van de wet van 16 maart 1968).

Artikel 38, § 8, 1°, van de wet van 16 maart 1968, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 38, § 6, eerste lid, van dezelfde wet, doet derhalve geen verschil in behandeling ontstaan tussen de Belgen en de vreemdelingen die zich op het grondgebied van België bevinden.

B.5.2. De prejudiciële vraag behoeft derhalve geen antwoord in zoverre zij betrekking heeft op artikel 191 van de Grondwet.

B.6. Het Hof dient te onderzoeken of artikel 38, § 8, 1°, van de wet van 16 maart 1968 bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre die wetsbepaling een verschil in behandeling zou doen ontstaan tussen twee categorieën van personen die, wanneer zij zich bevinden in de situatie van herhaling bedoeld in artikel 38, § 6, eerste lid, van dezelfde wet, aangehaald in B.1.1, met toepassing van die bepaling worden veroordeeld tot een tijdelijk verval van het recht tot sturen : enerzijds, de personen die voldoen aan de voorwaarden die de Koning heeft vastgesteld om een Belgisch rijbewijs te kunnen verkrijgen en, anderzijds, diegenen die niet aan die voorwaarden voldoen.

De in het geding zijnde bepaling stelt die laatstgenoemde personen vrij van de examens en onderzoeken bedoeld in artikel 38, § 3, eerste lid, van dezelfde wet, vermeld in B.1.2, terwijl de personen die voldoen aan de voorwaarden die de Koning heeft vastgesteld om een Belgisch rijbewijs te verkrijgen, voor die examens en onderzoeken moeten slagen om in hun recht tot sturen te worden hersteld.

B.7.1. Inzake de regeling van het wegverkeer is de federale wetgever gehouden tot naleving van de bepalingen van het Verdrag inzake het Wegverkeer, ondertekend te Wenen op 8 november 1968 en goedgekeurd bij wet van 30 september 1988.

B.7.2. Luidens artikel 3, lid 3, van dat Verdrag verbinden de verdragsluitende Staten zich ertoe « in hun eigen gebied in het internationaal verkeer die auto's [...] toe te laten [...] waarvan de bestuurders voldoen aan de in Hoofdstuk IV vastgelegde eisen ».

B.7.3. Artikel 42 van hetzelfde Verdrag, met als opschrift « Schorsing van de geldigheid van de rijbewijzen », dat deel uitmaakt van hoofdstuk IV, bepaalt :

« 1. De Verdragsluitende Partijen [...] kunnen een bestuurder het recht ontzeggen van zijn nationale of internationale rijbewijs op hun grondgebied gebruik te maken, indien hij op hun grondgebied inbreuk heeft gemaakt op hun voorschriften, waardoor ingevolge hun wetgeving zijn rijbewijs kan worden ingetrokken. In een zodanig geval kan het bevoegde gezag van de Verdragsluitende Partij [...] die het recht tot gebruik maken van het rijbewijs ontzegt :

a) de houder het rijbewijs ontnemen en dit onder zich houden tot afloop van de termijn van ontzegging van het recht tot het gebruik maken van het rijbewijs of totdat de houder van het rijbewijs het grondgebied van deze Partij verlaat, naargelang welk van beide gevallen zich het eerst voordoet;

b) kennis geven van de ontzegging van het recht tot gebruik maken van het rijbewijs aan het gezag dat het rijbewijs heeft afgegeven of namens wie het is afgegeven;

c) wanneer het een internationaal rijbewijs betreft, op de daartoe bestemde plaats een aantekening maken dat het rijbewijs op hun grondgebied niet langer geldig is;

d) wanneer zij de procedure bepaald onder *a)* van deze paragraaf niet toepast, aan de kennisgeving bedoeld onder *b)*, een verzoek toevoegen, gericht aan het gezag dat het rijbewijs heeft afgegeven of namens wie het is afgegeven om de betrokken persoon op de hoogte te stellen van het besluit dat te zijnen aanzien is genomen.

[...]

3. Niets in dit Verdrag mag zo worden uitgelegd, dat dit de Verdragsluitende Partijen [...] zou beletten een bestuurder, die een nationaal of internationaal rijbewijs bezit, ervan te weerhouden een voertuig te besturen, wanneer het duidelijk waarneembaar of aangetoond is dat hij in zodanige toestand verkeert, dat hij niet in staat is op veilige wijze te rijden, of indien het recht om te besturen hem is ontzegd in de Staat waar hij zijn normale verblijfplaats heeft ».

B.7.4. Uit de tekst van dat internationaal verdrag blijkt dat, wanneer van de houder van een buitenlands rijbewijs die zich bevindt in een situatie van « internationaal verkeer » het recht tot sturen op het grondgebied van België na het plegen van een misdrijf vervallen wordt verklaard, de bevoegde overheid zijn rijbewijs kan ontnemen gedurende een bepaalde periode, maar dat herstel niet afhankelijk kan maken van het slagen voor examens en onderzoeken zoals die welke zijn vermeld in artikel 38, § 3, van de wet van 16 maart 1968.

B.8.1. Volgens artikel 67 van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 is degene die een verval van het recht tot sturen heeft opgelopen, ertoe gehouden zijn rijbewijs in te leveren.

B.8.2. Artikel 69, § 7, van hetzelfde koninklijk besluit bepaalt :

« De betrokkene kan het rijbewijs of het als zodanig geldend bewijs weer op de griffie afhalen wanneer :

1° de termijn van het verval verstreken is en het herstel van het recht tot sturen niet afhankelijk werd gemaakt van het slagen voor de in artikel 38 van de wet bedoelde examens of onderzoeken;

2° de betrokkene de examens of onderzoeken krachtens artikel 38 van de wet met goed gevolg heeft afgelegd en de termijn van het verval verstreken is;

3° de houder van een Europees of buitenlands rijbewijs, die niet beantwoordt aan de voorwaarden om een Belgisch rijbewijs te verkrijgen, het grondgebied verlaat. In dit geval geeft het openbaar ministerie hem een attest af dat overeenstemt met het model van bijlage 8, en dat hem machtigt tot het besturen van zijn voertuig om zich op een vastgestelde dag en langs een bepaalde weg naar de grens te begeven.

Het openbaar ministerie brengt de federale overheidssdienst mobiliteit en vervoer op de hoogte van de teruggave van het rijbewijs of het als zodanig geldend bewijs ».

B.9.1. De in het geding zijnde bepaling is als volgt verantwoord :

« Deze bepaling beperkt de mogelijkheid of de verplichting om het herstel in het recht tot sturen afhankelijk te maken van examens en/of onderzoeken tot overtreders die voldoen aan de voorwaarden om een Belgisch rijbewijs te verkrijgen en bijgevolg in België wonen of studeren.

Het is onwenselijk dat niet-inwoners naar België moeten terugkeren om te voldoen aan de opgelegde herstelmaatregelen, die niet voor hen zijn ingericht. Immers, een buitenlandse overtreder die een medisch en/of een psychologisch herstelonderzoek moet ondergaan en die in dit kader slechts voorlopig, voor een beperkte periode en eventueel onder voorwaarden rijgeschikt zou worden bevonden, voldoet niet aan de voorwaarden om een ‘ voorwaardelijk ’ Belgisch rijbewijs te bekomen gedurende deze periode. Hij kan enkel zijn buitenlands rijbewijs terugkrijgen om het grondgebied te verlaten op een dag en via een reisweg die door het Openbaar Ministerie wordt vastgelegd. Het heeft dus geen zin om deze overtreders aan herstelmaatregelen te onderwerpen.

Eenzelfde regeling bestond reeds in paragraaf 3, maar de draagwijdte hiervan werd overeenkomstig de rechtspraak van het Hof van Cassatie beperkt tot herstelmaatregelen die discretionair krachtens paragraaf 3 door de rechter werden opgelegd. De regeling wordt nu in een afzonderlijke paragraaf opgenomen om haar ook te laten gelden voor de gevallen waarin de rechter verplicht is herstelmaatregelen op te leggen » (*Parl. St., Kamer, 2017-2018, DOC 54-2868/001, p. 25*).

B.9.2. De persoon wiens recht tot sturen vervallen is verklaard en die « niet voldoet aan de door de Koning bepaalde voorwaarden om een Belgisch rijbewijs te kunnen verkrijgen » is een persoon die niet voldoet aan de in artikel 3, § 1, van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 bedoelde voorwaarden.

Het betreft een overtreder die overeenkomstig artikel 69, § 7, van het voormelde besluit « enkel zijn buitenlands rijbewijs [kan] terugkrijgen om het grondgebied te verlaten op een dag en via een reisweg die door het Openbaar Ministerie wordt vastgelegd » (*Parl. St., Kamer, 2017-2018, DOC 54-2868/001, p. 25, en DOC 54-2868/003, p. 10*).

B.10.1. De Belgische overheid is bevoegd om de voorwaarden te bepalen waaronder een Belgisch rijbewijs kan worden verkregen nadat een persoon vervallen werd verklaard van het recht tot sturen. Diezelfde overheid is evenwel niet bevoegd om de voorwaarden te bepalen waaronder in dergelijke omstandigheden een buitenlands rijbewijs kan worden verkregen.

B.10.2. De voorwaarde dat na een vervallenverklaring van het recht tot sturen op grond van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 het herstel van dat recht afhankelijk wordt gemaakt van het slagen voor de vermelde examens en onderzoeken, geldt volgens de in het geding zijnde bepaling op gelijke wijze voor alle personen die voldoen aan de door de Koning bepaalde voorwaarden om een Belgisch rijbewijs te verkrijgen. Die regeling kan evenwel niet strijdig worden geacht met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet om de enkele reden dat ze niet geldt voor een buitenlands rijbewijs nu de Belgische overheid daaromtrent geen regels vermag vast te stellen en de ongelijkheid waarover het Hof wordt ondervraagd noodzakelijkerwijze daaruit voortvloeit.

B.10.3. Om die redenen is het verschil in behandeling waarover het Hof wordt ondervraagd niet onbestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.11. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 38, § 8, 1°, van de wet van 16 maart 1968 « betreffende de politie over het wegverkeer », ingevoegd bij artikel 11, 7°, van de wet van 6 maart 2018 « ter verbetering van de verkeersveiligheid », schendt noch de artikelen 10 en 11, noch artikel 191 van de Grondwet.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 4 juni 2020.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

F. Daoût